

Meglátogat mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félfévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztély Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordatca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztély Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Voglner (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart.
Nyitólíri cikkek: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők
Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről szerkesztőséghez küldendők be.

Minisztercink Bécsben időzéséről, a következő tudósításokat vesszük:

A bécsi időzés főoka, mint már említettük, a trónbeszéd végleges megállapítása volt. De ezenkívül más igen fontos ügyek is tárgyaltak. Így mint halljuk, hétfőn délelőtt ő felsége elnökléte alatt oly minisztertanács tartatott, melyen a közös miniszterek is részt vettek.

E nagy minisztertanácsban a monarchia külügyi viszonyait tárgyaltak, s ezekkel kapcsolatban a delegatio ügyei. A magyar miniszter tanácsban, mely vasárnap d. e. és hétfőn d. u. tartatott a trónbeszédén kívül, a szerb congressusról és a horvát ügyekről volt szó. E tanácskozásokat Molnáry altnagy is Bécsbe volt hivatalos, ugyancsak Prica horvát osztályfőnök s a horvát orsz. kormány ideiglenes elnöke, valamint Pejacevich gr. horvát miniszter, kit gr. Lónyay táviratilag hívott meg Badenből Bécsbe. Mint értesülünk, a minisztertanácsok a következő sorrendben mentek végre: Vasárnap délelőtt ő felsége elnökléte alatt magyar minisztertanács tartatott, délután pedig a magyar miniszterek maguk közt tanácskoztak, este gr. Andrassy s gr. Lónyay tartottak értekezletet. Hétfőn délelőtt volt mint fentebb írtuk, a nagy minisztertanács, melyen a közös s az osztrák miniszterek is jelen voltak.

Ily minisztertanács legutóbb csak a Hohenwart-féle válság alkalmával tartatott s a minisztertanács összehívásából is kitűnik, hogy mily fontos s az egész monarchiára vonatkozó ügyek tárgyaltathattak abban. Végre hétfőn d. u. ismét magyar minisztertanács volt színtén ő felsége elnökléte alatt. E miniszteri tanácskozásokban az összes magyar miniszterek vettek részt Tóth Vilmos belügyminiszter kivételével, ki külföldön tartózkodik. (Hirtelen gyors vouattal érkezett haza Pestre. Szerk.)

Lapszemle.

A „Reform“ üdvözlöi a kormányt az erély és öntudatos szigor pályáján, melyre azon intézkedés által lépett, hogy a tehetetlen Stojkovicot visszahíván, helyére Angoliceot (más versió szerint Grucis püspököt) küldi Karlovicza egyházi királyi biztosnak, mert ide erélyes emberek kellenek egy a főhivatalokra, mint főpapi székre, kik a legkisebb esetben is erélyesen torolják meg a jelentkező lázadást, melynek főszéke Bácska.

A „P. Lloyd“ a magyarországi szerbek tüntetéseinek Milán trónralépte alkalmából egészen véve ugyan nem tulajdonít különös jelentőséget, de óhajtaná tudni, vajjon a szerb kormányfő provokálták, vagy pedig csak hallgatóság tüntették-e azokat? Magyarország követeli, hogy a helyzet tisztázassék s nem tűrhét két értelmű magatartást. A magyarországi elégtelenségekre nézve, — ugymond — a kormány már intézkedett, hogy a törvényeknek tiszteletet szerezzen s minden ellentállást kéri elhárítani szigorral elfojtson, de tudnunk kell, vajjon e kalandorokat támogatják-e Belgrádból, hogy államférfiaink ehhez mérjék eljárásukat. A természeti törvények szerint egy nagy állam sulypontja nem helyezhető át valamely aránylag csekély államterületre, ha tehát, mint a szerbek óhajtják, attractionnak kell létesülnie Ausztria-Magyarország és Szerbia közt, ez csak Szerbia rovására történhetik. Ezt gondolják meg jól Belgrádban, mielőtt kalandos politikai határoznák el magukat. A „Lloyd“ reményli, hogy a szerb kormány csak a nagy tömeg kielégítése végett mutatkozott oly engedékenynek a magyarországi vendégek tiltott veleltáisaival szemben, s a kedélyek lecsillapultával, politikai irányba által befogadjon, hogy nagy becses helyez Ausztria-Magyarország barátságára, s hogy átlátja, miszerint ennek ellenséges indulata Szerbia romlását vonná maga után.

A „Kölnische Zeitung“ pesti levele.

„Pest aug. 19. A bécsi lapok barátságatlan magukartása Magyarország iránt utóbbi időkben igénybe vette a magyar politikai körök figyelmét. Nemcsak a magyar kormányfőnek alaptalan gyanúsítását a pesti lapokban számkönyvölti ki nagy mohósággal a bécsi sajtó hanem különben is a bécsi újságok pesti tudósításai a Deák-pártot demoralizálnak és fölözslásban levőnek tüntetik föl. A pesti sajtó e magatartását eleinte tárgyhiánynak és szenzacio-vadászatnak tulajdonították. De idő folytával félreismerhetlenné lett az ellenségeskedésben bizonyos rendszer. Kell, hogy legyenek Bécsben politikások, kik a dualizmust tathatatlannak találják és egy új elhatározás útját egyengetik a tiszta personalunio és az osztrák egységi eszme között. Ez emberek nem látszanak tudni, hogy mit értenek ma Magyarországon personalunio alatt. A „kiegyezés“ kifejezés alatt érti a nép Deák politikáját; „personalunio“ alatt Kossuthét. A personalunio egy önálló magyar hadsereget jelent, Magyarország képviseltetését a külföldön; Kossuthot, mint a parlament vezérét. Deák mai helyén és a köztársasági kormányformát, a mint ez lehetséges lesz. A habsburgi dynastia leköszönése Magyarországon a legközelebbi alkalomra halasztható. A magyar sereg az osztrákokkal ellentétben képezetnek és sokkal hajlandóbb lenne Bécs ellen indulni, mint valami külföldi ellenség ellen.

„Az hisszük különben, hogy az osztrák politikások nem is foglalkoznak komolyan a personalunioval, inkább az osztrák egység lehetősége forog az eszükben. Azt hi-

szik, hogy a fölözslott Deák-párt egy része belenyugodnék a közös ügyek központosított kezelésébe, egy birodalmi parlamenten stb. Ez azonban vastag csalódás. A magyar politikásoknak az Ausztriával való kiegyezés megkötése is nagy önlegyőzésükbe került. Az osztrák abszolutizmus 300 éven igyekezett megtörni Magyarországot erejét és ez 10 hadjáratot vívott keresztül, hogy az osztrák tulkapásoktól megszabaduljon. A magyarok politikai eszélye nagyobb, mint szenvedélye. De a százados nyomok elleni gyűlölet minden hazafi szívében él. Ha az osztrák egység eszméje nemcsak egy pár újságíró síheder fejében, hanem a bécsi udvarnál is kísértene, úgy Magyarországon csak egy párt lenne, a Kossuth pártja, a personalunio, minden következményeivel. E nagy pártban lenne ugyan egy német szláv töredék; de az egész országban lehetetlen lenne egy osztrák érzelmi magyart találni. A mag Magyarországon Deák-párt, melynek a magyar parlamentben többsége van, addig van osztrák-magyar birodalom is, de nem tovább. Deák után jön Kossuth és a forradalom. A birodalmi egység bizonyára nem.”

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Prága. Királyunkat nagy ünnepélyességgel fogadják el a potsdami indóháznál.

Athen. A lapok a királyné titkárának (az orosz külügyminiszterium küldte Athenbe ez egyént) eltávolítását követelik, különben forradalommal fenyegetőznek.

Legujabb táviratok.

Pozsony, aug. 27. Ő felsége a főudvarmester távirati értesítése szerint f. hó 30-án, pénteken érkezik ide s még az nap szemlét tart az itteni honvédszapatok fölött.

Bayonne, aug. 7. A hatóságok az itt levő carlistákat internáltatják.

London, aug. 27. Belfastban folytonos nyugalom uralkodik.

Lissabon, Ide érkezett hírek szerint összeesküvés következtében folyton tartanak az elfogatások.

Athene, aug. 27. A közelebbi miniszter-válságra vonatkozó hírek megegyeztetek.

Bombay, aug. 27. Kasmirban a cholera dühög.

Madrid, aug. 27. Bizonyosnak látszik, hogy 270 miniszter-párti, 75 republikánus és 26 conservatív fog megválasztatni.

Olmücz, aug. 27. Lipót főherceg Lembergől ide érkezett és ma reggel meglátta a várműveket.

Az erdélyi muzeum-egylet 1872 augusztus 29-én és eshetőleg 30-án tartandó évi rendes közgyűlésének tárgysorozata.

Az igazgató választmány indítványai.

I.
A Kolozsvárt felállítandó kir. tudományos egyetemmel kötendő szerződés életbe lépése után nevezetes változás válna szükségessé a muzeum tisztái és segéd-személyzet létszámában és díjazásában: erre nézve indítványozza a választmány, hogy: I. Elvül mondanék ki: a) a muzeum azon tisztviselői, a kik a kolozsvári egyetemnél miniszteri kinevezés által alkalmazást nem nyernek, továbbra is megtartatnak a muzeum-egyletnél, és eddigi fizetések élveztetésben meghagyatnak, bárha a jelenleg kezők alatt levő gyűjtemények — a kötendő egyezmény szerint — át is mennek az egyetem használatába és kezelése alá; az ilyen tisztviselők a muzeum czéljainak és saját hajlamuknak megfelelő alkalmazást nyernek; kivételik azonban az intézkedés alól a kertész és szolgazemélyzet, miután az egyezmény szerint a kert egészen át megy az egyetem használatába és kezelésébe, s így kertészre szükség egy általában nem lesz; csak a könyvtár mellé alkalmazandó egy szolga marad meg; b) miután az egyesülés után a muzeum egyetnek szabad rendelkezés alatt álló saját épülete nem lesz, tisztviselőinek természetben lakást nem ad; azonban c) a közgyűlés által megválasztott és jelenleg természetben szállást vagy szálláspénzt élvező minden tisztviselő számára évenként 300 forint szálláspénzt volna megállítandó d) Azon esetben, ha az életbe léptetendő egyetemhez a muzeum egyetnek olyan tisztviselője nevezetnék ki, a kinek eddigi kezelése alatt állott gyűjtemények is átmennek az egyetemhez, a kinevezés elfogadása esetében ennek muzeumeyleti hivatalos állása és ezzel egybekötött járandóságai megszűnnek. e) A mennyiben a muzeum-egyletnek valamelyik olyan tisztviselője nevezetnék ki az egyetemhez, a kinek felügyelete alatt álló gyűjtemények az egyetemhez nem mennek át, és az ilyen tisztviselő az egyetemnél lett alkalmaztatása után továbbra is megmaradna mint muzeum-egyleti tisztviselő, a muzeum-egylet ennek szálláspénzt nem ad. f) Segédőrök csak is: a) az állattani, b) az ásvány- és földtani és c) az érem- és régiség gyűjtemények mellé volnaak al-

kalmazandók, czélszerűnek tűnő fel egyszersmind az, hogy ezek beállítására az igazgató választmányra bizassék a mely kinevezettek a közgyűlésnek utólagosan bejelenteni tartoznak. g) A kertész, kertész legények és a kertben alkalmazott szolga állomásait, mint a kötendő egyezmény életbe lépése után szükségfelelteteket, meg kell szüntetni.

II. Ez elvek alapján a személyzet létszáma és díjazása következőleg volna megállítandó: 1. egy ór (esetleg) 1200 ft. 2. egy könyvtárnok 1200 ft. 3. egy régiség és éremtár 600 ft. 4. egy titkár 600 ft. 5. egy pénztárnok fizetése 720 ft. szálláspénze 180 ft együtt 900 ft. 6. egy segédőr az ásványtani és geológiai gyűjtemények mellé, fizetése 800 ft. szálláspénz 300 ft együtt 1100 ft. (e díjazás azonban csak is Herbic ur személyére nézve áll, minthogy jelenleg is ez illetményei vannak); 7. egy könyvtári segéd, fizetés 500 ft. szálláspénz 150 ft együtt 650 ft. 8. egy másod őrségéd fizetése 400 ft, szálláspénz 200 ft együtt 600 ft. 9. egy titkári irnok 300 ft. 10. egy könyvtárnoki szolga 360 ft. 11. a beállítandó segédőrök részére az évi fizetés 600 ftban állítandó meg.

III.
Miután az egyetemmel kötendő egyezmény értelmében a muzeum természetudományi gyűjteményei, ugyszintén a régiség- és éremtár és végre a muzeum kertje a rajta levő minden épületekkel együtt át fognak menni az egyetem kezelésé alá, és e végre az átadásnak rendszerezés és tökéletes leltár szerinti kell megtörténnie; hatalmazza fel a közgyűlés az igazgató választmányt, hogy az átadási illetőleg átvételi leltárak felvételére illetékes szakférfiakból átdó bizottságokat alakítson — és mint-hogy az e bizottságok által végrehajtható munka nem csak fáradságos lesz, hanem tetemes időt is fog igénybe venni, hatalmaztassék fel a választmány arra is, hogy e bizottságok tagjainak illő napi díjt utalványozhasson.

III.
Itt levén az idő, hogy a természethistoriai díjalapból ismét egy pályadíj tűzessék ki, az igazgató választmány, tekintve az alapító világosan kifejezett óhaját, a következő pályázatot indítványozza kihirdetendőnek: „Irássék meg az erdélyi fauna valamelyik családjának teljes monographiája az eddig tett legujabb kutatások eredményeinek felhasználásával, a tudomány jelen állásának megfelelően.“ A pályadíj 100 olt. pengő érozpénzben. A pályamunkák idegen kézzel tisztán lemásolva és a szerző nevére rejtő jelítség levélke kíséretében 1874 július 31-ig bérmentesen beküldendők az egyeteli titkárhoz. A díjnyertes pályamunka a szerző tulajdona marad — ha azonban hajlandó volna azt a muzeum-egylet évkönyvében kiadni, a mű minden nyomtatott íve után 25 ft tiszteletdíjban részesül.

Milan szerb fejedelem nagykorúsítása.

Belgrádból aug. 22-ről írják a „P. N.“-nak Hajnali 4 órákor 104 ágyúlövés hirdette a szerb kormányosság Milan herceget, IV-dik Obrenovic nagykoruvá léletét. Született 1854 aug. 22-én Jassyban Atya Milos — az I-ső Obrenovicnak unokaöccse, kapitány volt oláh szolgálatban; anyja szül. Catargiu bojáról, A hivatalos program szerint szintén reggel tétetett közzé a fejedelmi szózat, melyet e nép alig olvasott, s melynek szerkesztésénél a kormán yóság inkább Európára mint Szerbiára gondolt.

A cathedrális templomba-vonulás 10 órákor volt. Előbb külön-külön a főconsulások a néhány gazdagabb helybeli család fogatát láttuk az egyház felé sietni, Kállay disz-magyar öltönyben, mellette a két al-consul hivatalos egyenruhájában. A herceg előtt egy osztály lovasság majd szakasz testőrség lovagolt, azután egy rendőri főtiszt, utána két fehér ló által vovva, robogott a hercegi kocsit, melyben a fejed elmen kívül Blaznavác Ristic és egy hadsegéd ült. Az utána következő kocsiban, hg Dolgorucki kapitány, orosz szárny-segéd; majd a montenegrói hg fia valami különös alak, s egy pár miniszter külön egyszerű öltönyben és kocsiban. Midőn a menet elvonult — a Terézia és Mihály utca vonalán, itt-ott csapatosan felállított katonaság trombita dobszóval fogadta, majd a viszatérésre szánt másik fővonalra tért át.

Rövid hálaladó isten-tisztelet után palotájába vonvontul az orosz, olasz és montenegrói rendjelekkel decorált s vörös tábornoki kabátba öltözött ifju hg fölötébb kövér s arezából értelmesség tünik ki.

Majd a fogadtatás történt következő rendben. A kormányzók és miniszterek. — A diplomatia és consuli testület. — A főpapság. — Az állam-tanács. — A nemzeti gyűlés Belgrádban lévő tagjai. — A Belgrád városa által meghívott idegének. — Polgári és közigazgatási tisztviselők — A hadsereg főbb tisztjei, — Belgrád város muncipiuma s belföldről meghívott vendégei — Az udvari ebéd melyre a kormányon kívül a külhatalmaságok képviselői, az érsek és 2 püspök pár szenátor gr. Hunyadi László (Julia hgnő bátyja.) 2 román küldött Dolgorucki és pártjelenkéntlen egyénvont hivatalos, kettőkor kezdődött s csupán egy toaszt volt, melyet a helybeli főconsul

dékán — az angol — mondott, a garantírozó hatalmak részéről fejezvéni ki a fejedelem iránti jó kívánatokat, Milan azt köszönettel viszonozta a hatalmasságokra.

A fejedelem a diszhangversenyen is megjelent — Az utcabűsők (omladinisták) tüntetni szerettek volna Kállay ellen, ha mertek volna. Kállay minden megjelenésében roppant komoly és méltóságfelet volt, s nagy elégtételre szolgálhatott, hogy minden előkelőség részéről kiváló tüntető tisztelettel üdvözöltetett, talán ép azért, mert tudták, hogy miy igaztalanul támadtatott meg Blaznavac újjan a „N. Fr. Pressé“-ben. Lakása ablakait úgy ma mint tegnap kivilágította.

A belgrádi ünnepélyességeknek itt-e az ideje? fölrítu cikikében a „Národ a Milan nagykorúsításának oly fényes megülését mindaddig nem tarja jogosultnak, míg a szerb nemzetnek legnagyobb része még mindig szét van darabolva rabigában görnyed. Szerbiának határai még nincsenek kiterjesztve. Bosznia és Hercegovina még mindegyre török rabság alatt nyög, Szerbia és Montenegro fejedelmei mindekkoráig nem nyujtotak egy másnak kezét Hercegovina és Bosznia felszabadítása művének bejezésére; a szerb nemzet még nincs felszabadítva még nincs egyesülve, még mindig a rigómezői (Kosova 1389.) csatának nyomorult rabja; — a szerb népek ily nyomoruságos állapota mellett, míg a felszabadítás és egyesítés műve be nem fejezetik, nincs helye és itt sincs az ideje egy oly nagy nemzeti ünnepélynek, mint a melyet Belgrádban ünnek. Az idei szerb ünnepélynek ép úgy, mint a tavalyinak Cetinyében (Nikica montenegrói fejedelemnek tavaly fia születésére tartott örömmünnepe) csak egy értelme lehet az t. i. hogy, ezen két szerb fejedelmet az összes szerb nemzet mielőbbi felszabadítása, egyesülése nagy munkájára figyelmeztesse. Ha a tavalyi és az idei ünnepélyek ünnepélyes kötelezettséget jelentenek a felszabadítási nagy munkának, s ha a belgrádi nagy ünnepély a szerb nemzet egyesülését anticipálja akkor mi is — ugymond Polit Deszancsis a cikik írja, szívünköl örülünk az ünnepélynek, s az ifju fejedelemnek, azt kívánjuk, hogy ifju keblében a szerb nemzetnek összes érzelmei és vágyai egyesüljenek, s a . . . nagy Szerbiáról való azon igéretét, mit neki a régensek tettek, ő maga teljesítse és váltsa be, e feladata teljesítésében tehát engedje az ég, hogy — cetinyei idősb testvérenek minél előbb elébe menjen „E cikiknek sokkal többet mond azon része, mely kimondva nincs, de melyet azért minden józan ember, ki a viszonyokkal ismerős, könnyen megérthet.

Egy orosz lap a belgrádi ünnepélyekről.

Milan fejedelem nagykorúsága alkalmából a félhivatalos „Odessky Viesnik“ ezeket írja:

A belgrádi városi hatóság a szláv országok több városaihoz, a többi között Pétervárra, Moszkvába és Odessába meghívást intézett, miszerint a szerb ünnepélyben résztvenni sziveskedjenek. Miután ezen nemzeti ünnepélytől távol van minden politikai tartalékel nem volt ok ezen meghívások elfogadását megtiltani. Ausztria-Magyarországban azonban dacára hirdett alkotmányos szabadságának nem így fogták fel a dolgot. A panslavizmus rettenő rémképe, mely a bécspesti államférfiak képzeletében oly „ultra óriási“ alakká nőtt ki, éjjel nappal nyugtalanítja őket. A szláv községeknek megtiltatta a transzlajtáni kormány képviselőiknek Belgrádba elküldését. Hasonló intézkedést tett Csehország helytartója Prága városára vonatkozólag.

Czikkiró itt szóról szóra idézi Koller tbnok által a tilalom mellett felhozott indokokat, azután pedig így folytatja.

Hiszzen a meghívás Ausztria-Magyarország városi községeihez nem a szerb kormány nevében, hanem Belgrád városa részéről menesztetett el, következéleg itt szó sem lehet arról, hogy a meghívás politikai jelentőséggel bír. Itt pusztán a fajokonok hívják meg testvéreiket, hogy mint vendégek családri részt vegyenek a nemzeti ünnepélyben. Ezen tilalom okai igen kirívó módon jellemzik az osztrák-magyar alkotmányos szabadságot, s szerfelett szembeletünök.

„A pesti politikások és újságírók már régen kezdték meg a hadjáratot Szerbia ellen, mely a magyarok szemén valóságos hályagot képez, minthogy ők igen jól tudják, hogy az osztrák szerb alattvalók Belgrád felé gravitálnak. De mivel világosítható fel Koller rendszabálya, a ki nem a pesti, hanem a bécsi kormány tagja? Mindenesetre azzal, hogy a pesti kormány Ausztria-Magyarország kétféjú államszervezetében már oly tulnyomó befolyást gyakorol, hogy kezdi már a ciszlajtáni politikát is maga után vontatni, s hogy nincs messze azon idő, midőn Ausztria-Magyarország szabályosan Magyarország-Ausztriának fog nevezetni. Legyen így vagy amúgy, az tény, hogy Ausztria-Magyarországban a szláv nemzetiségeket megfosztották a jogtól részt vehetni nem politikai és nemzetközi, hanem tisztán házi és egy szláv családri ünnepélyben. A bécsi magyar politikások, a kik

tudomás szerint igényt tartanak a törökországi szláv nemzetiség feletti uralomra, nem mutattak ezen alkalommal sok képességet ezen nemzetiségek rokonszenvének megnyerésére. "

KÜLFÖLDI HIREK.

A „Journal des Débats“ egy cikket közöl azon, Thiersnek tulajdonított szándék tárgyában, miszerint ez utóbbi egy oly felsőház alakítását javasolná, melynek hatalmában állana a nemzetgyűlés feloszlata felett határozni. E lap erősen kételkedik a felett, hogy a nemzetgyűlés a kormányt megadná a feloszlata jogát, habár csak föltételeken is, a felsőház beleegyezése esetében, Ugyan ezen lap kijelenti, hogy a gyűlés újra megnyitására a legsürgetőbb rendszabály leendő közlarsági alelnök kinevezése, hogy így egy lehető interregnum veszélyei elháríthatóak, s hogy semmi se hagyassék a körülmények szeszélyére.

Egy manifestum adatott ki a balcentrum pártja által, mely Chanzy tábornok és több mások által van aláírva. E manifestum Thierssel való teljes egyetértést nyilatkoztat a közlarság alapján, s ezen kormányforma végleges megalapításának kezdeményezése végett.

A hadügyminiszter a kat. osztlályok parancsnokainak meghagyja, hogy mindegyik megye stratégiai pontjainak szabatos térképeit készítsék el. Midőn az új hadseregi törvény hatályba lép, a területi seregek táborokai egy megyei védelmi bizottmányt fognak alakítani, mely a második tartalékbeli egyéneket a védelem kiválsalmái szerint beoktatandja.

Mint a „Times“-nak Genfből 23-ról jelentik, azon hírt, mintha a vál. bíróság 4 millió font sterlinget fogna odaítélni Anglia ellenében, elisiettek és kevés alappal bíróknak tekintik. Még maguk a választott bírák sem tudják az összeget. Azt várják, hogy a tárgyalás két hét alatt be fog végződni. Mint mondják, semmi sem fog addig tudomásra juttatni, míg a határozat hivatalosan közzé nem tétetik.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, augusztus 29. 1872.

— **Ő cs. és apostoli királyi felsége** a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani: „Kedves gróf Péchy! Erdélynek Magyarországgal tettleges egyesítésénél a szükséges teendők közvetítésével biztam meg önt, midőn erdélyi királyi biztosomul kineveztem. Even nagy és nevezetes föladat keresztülvitelénél az átmenet nehézségei sikeresen megoldatván, ezenel királyi biztosi teendőitől akkép mentem föl, hogy működését f. évi szeptember utóljáig teljesen fejezze be. Ez alkalommal megelégedésemre szolgál kir. biztosi működése alatt tanusított hü. tapintatos sikerteljes tevékenységéért a feladat nagyságához mért teljes elismerésem és méltánylástomat nyilatkoztatni. Kelt Laxenburgban 1872. aug. hó 25-kén Ferencz József, s. k. Gr. Lónyay Menyhért s. k.

— **A király** aug. 31-én érkezik meg Pestre segye-nesen Gödöllőre megy, hanem szept. 1-én Budára jön s 4. marad ott, mikor Drezdán át Berlinbe utazik. A képviselőház első ülést szept. 3-án tartja s a korelnökök választja meg. Az ünnepélyes megnyitás szept. 4-én lesz a budai

trónteremben. A delegációk pedig szept. 16. ülnek össze Pesten.

— **Deák Ferencz** tegnap aug. 26-án Pestre érkezett friss erőben és egészséggel. Ma délelőtt gr. Lónyay miniszterelnök és Kerpöly pénzügyminiszter látogatták meg Deák Ferenczet az „Angol királyi“-ben levő lakásán s egész délelőttön át nála voltak. A miniszterek előterjeszték Deáknak a helyzet képét s a kormány eljárási programját, melyet az országgyűlésen követni szándékozik, s kikérték Deák Ferencz véleményét.

— **Tisza Lajos** közl. min. Küllömlőmege alsó választó kerületében a különböző nemzetiségű választók által egyhangulag országos képviselővé választott.

— **Ő cs. és kir. felsége Vilmos főherceg** cs. és kir. tábornagy és a sor tüzérség főinspector, f. hó 26-án N.-Szepben időzése alkalmával báró Siaguna érsek és metropolita ő exceját szerencsételt látogatásával és személyesen méltóztatott hogyléte fölül tudakozódni, minthogy excejla betegeskedése miatt meg volt gátolva és személyesen tiszteletteljes hódolatra nem jelentkeztetett s ez okból Popea Archimandrita ur által kérette a bocsánatot. Ő fensége a főherceg még az nap d. u. tovább utazott Gy.-Fehérvárra, s onnan tovább megy M.-Vásárhelyre.

— **Az országgyűlés megnyitása.** Mint hiteles forrásból hallják a képviselőház szept. 3-án tartja első ülést, melyen a korelnök s a ház ideiglenes irodája megválasztatik. Az országgyűlés ünnepélyes megnyitása a trónteremben a budai trónteremben szept. 4-én fog végbemenni. A király ő felsége aug. 31-én érkezik Gödöllőre, szept. 1-jén Budára, s itt 4-ig fog időzni. Szept. 4-én megnyitja az országgyűlést, s ezután, még az nap Drezdán át Berlinbe utazik.

— **A bródi és pétervárad határvidéki erdőségek** kivágatásának bérbevételére alakult consortium hírszerint jelentékeny tőkét fog közhasznú befektetésekre, ugymint vasutak, közutak és fűrészmalmok előteremtésére fordítani, hogy ez által az erdőségeket hozzáférhetőbbé tegye s egyszersmed a vágatást is minél nagyobb mérvben megindíthassa.

— **A kormány erélyes határozata** a szerb congressus ügyében Ujvidéken jó benyomást tón. Távirati hírek szerint minden mérsékelt szerb — s egy a magyar és német lakosság örömmel fogadta a miniszterium teendő fellépését, s általában meg vannak győződve, hogy az oly sokáig türt rakonzatlanságok, és veszélyes izgatások véget érnek. Az ultrák jól tudják, hogy ha oly erélyes államférfi veszi a szerb ügyeket kezébe, mint gr. Lónyay miniszterelnök, akkor a rend és béke helyre leendő állítva, s az exaltált Mileticianusok minden fegyvertől meg lesznek fosztva. Az ország a legjobbat reméli Lónyay gr. szigorú eljárásától, s már is megelégedéssel tekint az oly sokat hányt szerb kérdés megoldása felé. — Miletic és társai, különben mint Ujvidékről távirják, egy — a congressus fölmozgatásáról szóló emlékiraton dolgoznak.

— **Derék község.** Mosonmegye Szolnok községének földmives lakosai, amint értesültek a pomogyi szerencsétlen tűzvész fölül, azonnal gyűjtést rendeztek maguk között s másnap már 400 (négy száz) forint segélyvel siettek a szerencsétlenek gyámolítása. Mint a „Sopron írja, a nemes példát több község is fogja követni.

— **Az igazságügy miniszter** egy körrendeletet intézett a kir. törvényszékekhez, melyben a büntető vizsgálatok teljesítése körül a legtöbb törvényszéknél megállapított azon gyakorlatra vonatkozóan, mely szerint e vizsgálatokkal legnagyobb részt a járásbírók ruháztatnak fel és így ezek a hatáskörükhöz tartozó polgári ügyek elintézésében akadályoztatnak, felhívja a törvényszékeket, hogy a törvényszék székhelyén felmerülő büntető vizsgálatok a törvényszéki vizsgáló bírák illetvén, azok vezetésével csak kivételes esetekben bízzák meg a székhelyükön levő járásbírókat, a székhelyen kívül előforduló büntetővizsgálatokat pedig kir. ügyész közbenjöttének lehetővé tétele mellett, fontosabb büntetéseket színsaját vizsgáló bírák által teljesíttessék.

— **Az orsz. muzeum** közgyűlésére sokan jöttek be városunkba a vidékről is, a gyűlés menetéről csak holnap referálhatunk.

— **A kolozsvári dalárok** 39-én fogják N.-Váradon képviselni, köztük az érczes tenor Beczky is ott lesz.

— **A nvárad dalcsarnok** már be van végezve egészen, elegans, csinos deszka-épület s akusztikája a legpompásabb.

— **Felső-Magyarországi muzeum** Kassán. Több lelkes férfi Abauj-megyéből meleg hangon felhívást intézett Magyarország közönségéhez egy felsőmagyarországi muzeumnak Kassán leendő létesítése érdekében. E végből bizottmány alakult, mely aláírási ivatek bocsátott ki. Az alapító tagok egyszer mindenkora 100 forintot a pártoló tagok 3 frtot fizetnek évenként.

— **Curiosum.** Verestornyon is megülték a hívek Királyunk születés napját. Aug. 18-án a körülményekhez képest a legillendően Tedeummal; meglelent apraja nagyja minden vallás és nemzetiség különbsége nélkül, — több utas is időt szánt és siettek a templomban megjelenni, kivétel egyedül a főnök (igazgató) képezt. Ennek kimaradása mindenkinél szembe ötlött, és okát szerette volna tudni. Megtudván egy utazó, hogy Kreitzer baromoryos vendége miatt maradt el a templomból, azt az észrevételt tevő, úgy látszik az igazgató nem sokat ad a Felsőmagyar Király tisztességéért.

— **A pesti nemzeti színház** aug. 27. ismét veszélyben volt, s tetemes kárt szenvedett, melynek nagysága iránt eddig értesítve nem vagyunk. A veszély abban állott, hogy egy színházi melléképület, mely az asztalos műhely, padlása pedig a festékkészítő helyet foglalja magában, déli 12 óra 30 perczkor kigyuladt. A tüzoltók meglehetősen későn érkeztek, annál nagyobb buzgalmat és ügyességet jejtett ki Vasvári Kovács, színházi tag ki a legveszélyesebb helyen jelent meg az öntöző csővel. Midőn mások még arról tanakodtak, hol és mit kell és lehet tenni. Kassayné is megmutatta, hogy hősön nemcsak a drámai deszákn, hanem segélynyújtásban is: csaknem első rohant a fenyegetett szingázhoz s fején dézsával tört fel a harmadik emeletre, midőn pedig visszajött, sártól, víztől öltözeten eltekintetve bárminek inkább tűnt volna fel mint drámai hősönök, 1 óra 10 perczkor a veszély el volt hárítva, melynek halatakor a pesti közönség tömeges megjelenése által mutatta meg, hogy mégis félti a nemzeti intézetet,

— **A nyomdászok alapító ünnepélye.** A nyomdászok központi magyarországi önképző egylete tegnapelőtt ülte meg VI. alapító ünnepélyét. Az ünnepélyt Asbóth katonai zenekara nyitotta meg. Aztán következett a magyar ünnepi beszéd, Berényi Kálmán, a német Anft által szavalva. Mindegyik beszéd után következett a nyomdászok himnusa, a magyar „Gutenberg-emlény“ és a német „Gutenberg“ előadva a pesti és budai nyomdász dalkör által. A többi énekdarabok is sikerültek. Végül következett az „Ujvilág“-ban működő társaság előadása, s az ünnepély táncmulatsággal rekesztett be.

— **Derzsin J.** lovartársulatának 4-dik előadása szerdán volt. Daczára azon körülménynek, hogy a műsorozatban előre hirdett egy pár érdekes darab, mint August urnak rendkívüli lovaglási mutatványai s a palaczkokon eléadandó equilibristikai műtettek Emil ur által kimaradtak az előadás általán véve érdekel és elég változatossággal bírt. Nácrcsis zászlós szüike pony és Coco svédalfaju ponyomén már tanusították, hogy igazgató ur a lo idomítás gyakorlott mestere, közönség közepes szép számmal volt jelen.

— **Egy kis gugyi.** Hogy a szerb fejedelem a nagykorúsítási ünnepély alkalmából különfélebbé külföldi ajándékokat kap, azt kiki gondolhatta, Kapott is a többi közt a sabácsi kerület lakosai 12 akó 20 éves ó-szilvioriumot adtak hódolatkul jelölül a fejedelemnek egy dísz-hordóban, melynek külsején alkalmi feliratok olvashatók.

— **Egy fiatal ember ki a német, magyar és francia nyelvekben (beszédben és írásban) jártos, ugyszintén zongora tanítással is foglalkozik, egy vagy két fuhoz, mint nevelő ajánlkozik helyben vagy a vidékre. Bővebb értesítést adand a szerkesztőség.**

— **Mezőgazda uraknak különös figyelmébe** ajánlhatók oly cséplőgépek, melyeket ifju Weil Mór jöhírű czége majnai Frankfurban oly gazdaságok számára szállít, a melyeken nagy gőzcséplőgépek előnyvel nem alkalmazhatók. Oly gyakorlatiaknak és czélszerűeknek bizonyultak azok, hogy számos gazdasági hatóság és egylet működik terjesztésükkel s 2 év alatt 3000 darab ön eladva. Felvilágosítást a fennebbi czég Frankfurtban, vagy Bécsben, II. kerül. Franzensbrückenstrasse 13 sz. nyujt.

(Necrolog.) Szász Adám, városi házi pénztárnok és gyermekei szomorú szívvel tudatják hogy szeretett jó leány és testvérök Szász Teréz, élte 12-ik évében f. hó 26-án végezte be hosszas szivbaj után, ifju, örömtelen életét. Hült tetemi f. hó 28-án d. u. 4 órakor fognak kismesterutczai atyai szállásáról, Schütz János ur kertjében, édes anyja porai mellé elnyugtatni, lelkeért pedig a szt. mise áldozat f. hó 29-kén d. e. 10 órakor a rom. kath. anyateplomban fog az egek Urának bémutatatni Béke legyen e hervadt szép virág poraival! Kolozsvárt 1872. aug. 26-án.

Derzsin lovardájában naponta esti 7 órakor **NAGYELŐADÁS** folyton újabb műsorozattal rendeztetik.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

265. — 1872. eln. (532) 2—3

Árlejtési hirdetmény.

Nemes Aranyosszék közigazgatási tiszt-sége és árvai széke hivatalos helyiségei, egy fegyháza 1872. évi téli fűtésére megkivántató 19 kurta ol, száraz bük-, vagy cserfa bészerezése végett, Felvinczen Aranyosszék alkirálybírói hivatalánál f. évi **szeptember 12-én** d. e. 10 órakor árlejtés fog tartatni; a mely időpontig szabályos írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Kikiáltási ár egyelőre 16 ft o. é. Válsalkozni szándékozók a szállítmány összes árának 10%-kát, bánatpénzül az árlejtés kezdete előtt, annak biztonságánál le kell, hogy tegyék. A többi feltételek itt a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felvinczen, 1872. évi aug. 24-én.

Nemes Aranyosszék alkirálybírója.

A Szerecsen-gyógyszertár által Mainzban ingyen kapható Dr. Sampson tudományos értekezlete a

Coca-labdacsok I., II. és III.

használatára felül (1 doboz 2 frt, 6 doboz 10 frt o. é. porosz gyógyszer-díjszab.) a **lélegző-és emésztő-szervek, az idegrendszer betegségei, valamint általános és különös gyengeségi állapot** ellen, ugy az indiánok híres általános szere, a **coca-nak Peruból**, kitünő tulajdonságai felül. 18—20 [455]

50—*

A kolozsvári

(21)

Hitelbank és Zálogkölcsön-Társulat

1. leszámítól váltókat, utalványokat, kihuzott sorsjegyeket és kereskedelmi kötvényeket;
2. vesz és elad földtehermentesített kötvényeket, részvényeket, magán kötvényeket és más értékpapirokat saját és idegen rovársá;
3. béhajt váltókat és évi járulékok, kamatok, osztlékok, szelvények, utalványok és más czimen levő követeléseket; kiveszi a pénztárból az utalványozott földtehermentesítési kötvényeket;
4. elfogad özreményképpen mindennemű értékpapirokat és értéktárgyakat;
5. elfogad folyó számlára pénzeket, váltókat és értékpapirokat, a melyekről utalványok után lehet rendelkezni;
6. átvész pénzeket, a melyekről kamatozó, felmondási határidőhöz kötött s hátratilag forgatható pénztárjegyeket ad ki; az ilyenmü pénztárjegyek legkisebb értéke 100 ft;
7. a zálogkölcsön-üzletben kölcsönököt ad a) mindennemű ingóságra, b) drágaságra; ékszerre s arany- és ezüstneműekre; c) értékpapirokra, azaz mindennemű államkötvényekre és iparvállalati részvényre.

Orvosság nélkül. (531) 2—48 **MELL- és TÜDŐ-** betegségek természetesen, anon, még nem gyógyítottak, az orvosok által gyógyítottaknak nyilvánított esetekben is győ- keresen kinyógyultak. **ORVOSSÁG NÉLKÜL.** A betegség részletes leírására bővebben felül levélben **J. H. Fickert, Dir. Berlin, Wall-Strasse No. 23.** A levélhez 5 ft o. é. melléklenőd. **Orvosság nélkül.**

(530) 2—3 **Egy 8 ló erejű** cséplő-gép tökéletes jó karban részlet-fizetésre **ELADO.** Bővebb felvilágosítást ad **Ruttkay Ferencz Püspök-Ladányon.**

14—15 [438] **Cséplőgépeket,** melyek egy óra alatt annyit végeznek, mint három cséplő egy egész nap, szállít 88 frton kezdve kezesség és próbaidő mellett **ifj. Weil Mór Majnai-Frankfurtban,** vagy Bécsben, II. kerület, Franzensbrückenstrasse 13. sz.